

REVERIL-SERIE

JEZUS OPENT DE SCHRIFTEN

JOHANNES BEUKELMAN

No. 594

April 2023

De brug op de omslag staat symbool voor het doel van het Smytegeelfonds:

Preken uit de tijd van de Nadere Reformatie in het Nederland van de 17e en 18e eeuw overbrengen naar de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands zonder afbreuk te doen aan de geestelijke inhoud.

Zo mag de rijke boodschap van toen onverzwakt doorgegeven worden naar onze tijd, om de gemeente van nu te bouwen in het geloof. Opdat Jezus Christus de brug zal zijn tussen een verloren mensenkind en God.

JOANNES BEUKELMAN

Joannes Beukelman werd op 11 maart 1704 te Hoorn geboren. Hier heeft Florentius Costerus gestaan, en ook de bekende Lambertus de Beveren, die de Pelgrimsreis van John Bunyan van aantekeningen voorzag. Beukelman studeerde te Leiden in de godgeleerdheid.

In oktober 1725 ontving hij een beroep naar Oost- en West-Blokker, dat wegens zijn minderjarigheid niet geaprobeerd werd door de Staten van Holland en West-Friesland.

Op 27 november 1726 werd hij tot predikant bevestigd in zijn eerste gemeente Driehuizen en Zuid-Schermer.

Vervolgens diende hij de gemeenten Alblasserdam (december 1728), Zierikzee (januari 1730), Hoorn (juni 1737), Rotterdam (maart 1749) en 's-Gravenhage (oktober 1750).

In Hoorn werkte hij samen met zijn vroegere predikant Lambertus de Beveren. Tijdens zijn predikantschap in 's-Gravenhage betoonde hij zich vurig Oranjegezind. De stadhouder en andere edelen waren dan ook meer dan eens

onder zijn gehoor te vinden.

Op 17 augustus 1757 is hij in 's-Gravenhage overleden, nadat een ernstige ziekte zijn lichaam in korte tijd had gesloopt. Velen betreurden hun gewaardeerde leraar. In zijn geboortestad werd hij begraven.

Joannes Beukelman was een ijverige predikant, getrouw in zijn prediking, zijn catechiseren en huisbezoeken, en in het handhaven van de tucht. Vele malen diende hij classis of synode als scriba of preses. Hij mocht getuigen dat hij zegen ondervond op zijn prediking, die ontdekkend en overtuigend was. Zijn preekstijl was eerbiedig, ernstig en gevoelig, waardoor hij geliefd was in de gemeenten die hij diende. Hij bracht geen onnodige geleerdheid of uitweidingen op de preekstoel. In grote lijnen volgde hij de indeling zoals die toen gebruikelijk was: een korte inleiding, een uitleg van de tekst in enkele punten en een toepassing, waarin hij inging op de onderscheiden zielsgesteldheid van de leden der gemeente.

Zelf heeft hij geen preken in druk laten verschijnen. Zijn nagelaten preken werden gekocht door boekdrukker Jan Abraham Bouvink, die ze in de jaren 1773-1777 uitgaf in zeven dikke bundels ‘Keurstoffen’ en ‘Vervolgstoffen’. Zijn zoon, ds. Johannes Wilh. Bouvink begeleidde de uitgaven. In totaal zijn 334 preken uitgegeven.

Bronnen:

- Nieuw Nederlandsch biografisch Woordenboek, deel 7
- Reformatorisch Dagblad, april 2009.

De hiernavolgende preek is afkomstig uit: ‘De Lijdende en verheerlijkte Immanuël’, of volledige verklaring over alle de Lijdens- en Feeststoffen. in negen en vijftig leerredenen en een Inleidings-leerreden tot de Lijdensgeschiedenis, waarbij gevoegt zijn Drie leerredenen over den Lofzang Simeons en eene Belijdenis-predikatie, alle Uitgewerkt en gepredikt door den Wel Eerwaarden, zeer geleerden en nu zaligen Heer Joannes

Beukelman, in zyn Wel Eerwaarde Leven, getrouw Bedienaar des Godlyken Woords in de Gemeyntens van Jesus Christus, te Driehuizen, Alblasserdam, Zirkzee, Hoorn, Rotterdam en laatst in 's-Gravenhage. Tweede stukt, blz. 812-828, over 's Heilands opstanding. Uitgegeven in 's-Gravenhage by Jan Abraham Bouvink, Boekverkooper op de Plaats, MDCCLXXV (= 1775). Met Privilegie der Ed. Gr. Mog. Heeren Staaten van Holland en West Friesland. De preek is zorgvuldig herschreven in de taal en stijl van het hedendaagse Nederlands.

JEZUS OPENT DE SCHRIFTEN

door

JOANNES BEUKELMAN

Christus openbaart Zich aan de Emmaüsgangers en raakt weg uit hun gezicht; deze tijding brengen zij aan de discipelen.

“En zij kwamen nabij het vlek waar zij naar toegingen; en Hij hield Zich alsof Hij verder gaan zou. En zij dwongen Hem, zeggende: Blijf met ons, want het is bij de avond, en de dag is gedaald. En Hij ging in om met hen te blijven.

En het geschiedde toen Hij met hen aanzat, nam Hij het brood en zegende het, en toen Hij het gebroken had, gaf Hij het hun. En hun ogen werden geopend, en zij kenden Hem; en Hij kwam weg uit hun gezicht. En zij zeiden tot elkander: Was ons hart niet brandende in ons, toen Hij tot ons sprak

op de weg, en toen Hij ons de Schriften opende? En zij, opstaande ter zelfder ure, keerden weer naar Jeruzalem, en vonden de elven samenvergaderd, en die met hen waren; welke zeiden: De Heere is waarlijk opgestaan, en is van Simon gezien. En zij vertelden hetgeen op de weg geschied was, en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken des broods.”

Lukas 24:28-35

Inleiding

Het geestelijke vuur van de genade ligt dikwijls, evenals het natuurlijke, onder de as bedolven. Men ziet geen vlam meer en men voelt er de warmte niet meer van. Het is soms bijna uitgedoofd, totdat de HEERE - Die het gekrookte riet niet wil verbreken, en ook de rokende vlaswiek niet uitblussen - door de wind van Zijn Geest daarin blaast. Door Zijn krachtige hand rakelt Hij het op en doet het weer opvlammen.

De waarheid hiervan blijkt ons in verscheidene voorbeelden. Zie het bij David. Hij deelde

wel in de genade. Maar door zijn zonden van overspel en doodslag, bedwelmde hij zo het voelen daarvan dat de genade niet meer werkzaam in hem was. Sommige godgeleerden menen dat het wel een heel jaar later was, eer hij Psalm 51 schreef. Daarin zuchtte hij: ‘Geef mij weer de vreugde Uws heils.’

Zo ging het ook met de bruid. Zij had door haar zonde de Bruidegom verloren. Zij zocht Hem, maar vond Hem niet. Hoe klein was het geloof van Thomas. Hij nam de waarheid niet aan, omdat hij Christus niet had gezien. Hij zei het niet te zullen geloven. Maria Magdalena stond bij het graf en zocht Jezus. Deze stond bij haar en sprak tot haar. Maar zoals een waterachtige wolk de zon bedekt, had de droefheid zo haar hart overstelpt, dat ze Hem niet kende.

Genade gevoelen en onderkennen is niet minder een zegen, dan wanneer men daaraan deel krijgt. Gods gunstgenoten zoeken soms buiten zichzelf, wat binnen in hen is. Het gaat hen weleens zoals Jakob te Bethel, zodat ze moeten uitroepen: ‘De HEERE is aan deze plaats en ik heb het niet geweten.’

Als de HEERE hen de ogen opent, dan zien ze Hem. Als Hij hun hart aanroert, dan gevoelen ze Hem, geloven ze in Hem en ervaren ze dat Hij dichtbij is, terwijl zij meenden dat Hij ver weg was. Dan wordt hun hart warm in hun binnenste. Er ontbrandt een vuur in hun overdenkingen, zoals David dat ondervond (Ps. 39:4). Zo ging het ook met de Emmaüsgangers. Ofschoon Christus met hen wandelde, bleven ze droevig en zwaarmoedig, omdat ze Hem niet kenden. Maar toen Hij hun de Messias predikte uit Mozes en al de profeten, werd het vuur van hun geloof, hun liefde, hun verlangen naar Jezus zo aangestoken, dat zij als in brand stonden. En toen Hij hun ogen opende, zodat ze Hem kenden, beleden ze dit aan elkaar en keerden terug naar Jeruzalem, omdat ook aan de andere discipelen van de Heere bekend te maken. Wij vernemen dit in onze tekstwoorden.

Een vorige maal hebben we gesproken over het gesprek van Jezus met de Emmaüsgangers. Dat ze Hem niet kenden, maar hun zorgen met Hem deelden. In de volgende preek hebben we gehoord hoe Jezus de Emmaüsgangers bestrafte en

hun Zijn lijden en Zijn heerlijkheid uit Mozes en de profeten aanwees. Deze keer gaan onze tekstwoorden erover, hoe Christus Zich aan de Emmaüsgangers bekend maakte, met drie opvallende gevolgen, die eveneens vermeld worden. Hierin wordt ons duidelijk aangetoond dat het vuur der genade, dat zo lang in de Emmaüsgangers als onder de as bedolven lag, nu door de hand van Jezus als het ware opgerakeld werd. Daardoor werden hun harten in vuur en vlam gezet.

Moge God geven, dat velen van u dit deze morgen ook ervaren, opdat u, als u van hier naar huis terugkeert, ook tot elkaar zou kunnen zeggen: “Was ons hart niet brandende in ons, als Hij tot ons sprak, en als Hij ons de Schriften opende?” De HEERE geve ons dit om Zijns Naams wil! Amen.

We zullen bij het verklaren van deze overdenking letten op:

1. De uitleg die Christus over Zichzelf aan de Emmaüsgangers geeft (vers 28-31a).
2. De drie opvallende gevolgen die daarna vermeld worden (vers 31b-35).

Verklaring

1.

In het bekend worden van Christus aan de Emmaüsgangers, merken wij twee dingen op:

- a. Wat er *buiten* het huis tussen Christus en deze discipelen voorviel, vers 28-29.
- b. Wat er *binnen* het huis geschiedde, vers 30-31a.

Wat het eerste betreft, buiten het huis, letten we op het gelaat van Christus en daarna op de daad van Jezus en die van Zijn discipelen.

Het gelaat van Christus beschrijft Lukas als volgt: 'En Hij hield Zich alsof Hij verder zou gaan.'

De gelegenheid waarbij dit gebeurde, wordt aldus beschreven: 'En zij kwamen nabij het vlek, waar ze naar togingen.' Zij, namelijk de heerlijke Heere Jezus Die samen op wandelde met Kleopas en zijn reisgenoot. Het vlek waar zij naar togingen was Emmaüs. Zij kwamen nu nabij dat vlek. Kleopas en zijn metgezel hadden de weg van 60 stadiën bijna

afgelegd. Waarschijnlijk meer dan de helft ervan in het vriendelijke gezelschap van de opgestane Levensvorst. Wat denkt u! Mag ik niet vaststellen dat ze nu ondervonden zullen hebben dat een aangenaam gezelschap de weg korter maakt en iemand spoedig op de voorgenomen plaats brengt. Hun reis, ofschoon met droefheid begonnen, kreeg nu een gezegend vervolg. Op deze weg heeft de zon van Christus' liefde tot in hun hart geschenen.

Maar zie nu een droevig voorval: 'Hij hield Zich alsof Hij verder gaan zou.' Hij Die als een medereiziger bij hen was gekomen, hield Zich alsof Hij verder wilde gaan en hun gezelschap verlaten. Dit was echter niet het voornemen van Christus. Hij wilde niet als een onbekende afscheid van hen nemen, maar ook niet ongevraagd met hen mee naar binnen gaan. Daarom hield Hij Zich alsof Hij verder zou gaan.

Maar, misschien denkt iemand nu: Kan dat wel? Mag men veinzen en zich uitwendig anders voordoen dan men inwendig van

plan is? Er is inderdaad een zondig veinzen, namelijk wanneer men dat doet om zijn naaste te misleiden en te bedriegen, zoals Absalom deed toen hij David vroeg om naar Hebron te mogen gaan. Maar er is ook een zondeloos veinzen, namelijk als dit gebeurt zonder bedrog, maar wel ter beproeving. Zo hielden de engelen zich alsof zij op de straten van Sodom wilden overnachten. Op deze laatste manier handelt de grote Jezus hier ook, evenals Hij deed met de Kananese vrouw en met Filippus (Joh. 6:5-6).

Wilt u weten wat de reden was, waarom het Hem beliefdde hier zo te handelen? Het was om hen alsnog bij die gedachte van Zijn heengaan te houden, om dat heengaan te voorspellen aan de Zijnen. Maar vooral toch deed hij dit om hun genegenheid voor Hem hierdoor nog meer gaande te maken. Zo handelt Christus nog dikwijls met de Zijnen.

In vers 29 volgt de daad der discipelen en daarna Jezus' eigen daad. De daad van de discipelen beschrijft Lukas aldus: 'En zij

dwongen Hem, zeggende: Blijf met ons, want het is bij de avond en de dag is gedaald. Hier lezen we dus van hun verzoek, dat en hoe zij het doen en de reden waarom zij zo aandringen. De Emmaüsgangers vragen hier de Heere Jezus bij hen te blijven. Zij kenden Christus niet en toch was hun beleefdheid zo groot, dat ze Hem uitnodigden om met en bij hen te blijven. Dat is geen wonder. Zouden ze deze vriend, die hen met zoveel hemelse wijsheid onderwezen had, dit verzoek niet doen? Deze Vriend, door Wie zij zo godvruchtig gesticht waren, en aan wie hun harten in liefde verbonden waren geworden? Zij meenden het wel ernstig, want Lukas zegt: ‘En zij dwongen Hem zeggende: Blijf met ons.’ Dat betekent dat ze sterk aanhielden zonder ophouden, en Hem zelfs dwongen. Niet met uiterlijk geweld door aan Hem te trekken, maar met een beleefd geweld en een sterk verzoek. Vergelijk Lot die sterk aanhield bij de engelen. Denk ook aan Lydia, die Paulus en zijn gezelschap dwong in haar huis te blijven.

De reden, waarom ze met hun verzoek aandringen, is: ‘Want het is bij de avond en de dag is gedaald.’ Het is, willen ze zeggen, niet aan te raden dat u verder gaat. U zou enig ongemak kunnen overkomen. De wegen waren in die tijd immers niet veilig, zoals uit Lukas 10:30 kan worden afgeleid. Uw gezelschap is ons zo aangenaam geweest, dat wij u hartelijk verzoeken om ons deze avond en nacht met uw tegenwoordigheid nog verder te verkwikken. Waar zou u ook in de duistere avond kunnen heen gaan?

Wat denkt u dat deze mannen dreef om deze onbekende vreemdeling zo te dwingen, om bij hen te blijven? Het was allereerst uit burgerlijke beleefdheid en herbergzaamheid. Zij hielden hem voor een vreemdeling van wie zij dachten, dat hij geen ander onderkomen had. Vreemdelingen in huis nemen, werd door de ouden voor een zeer te prijzen plicht gehouden. Hoe hield Abraham niet aan dat die drie mannen bij hem zouden blijven overnachten. Evenals die oude man te Gibeon uit

Richteren 19:20 er bij die Leviet op aandrang bij hem te overnachten.

Maar het was ook uit dankbaarheid. Hij had hen onderweg aangesproken en zoveel onderwijs gegeven. Dat waardeerden zij en daarvoor willen ze Hem nu ook enige beleefdheid bewijzen.

En ook was het uit liefde tot Hem. Deze liefde was in hun hart opgewekt om verschillende redenen. Misschien hebben zij ook wel gedacht of Hij niet de Heere Jezus zou kunnen zijn.

Immers die verbazende wijsheid waarmee Hij hen de Schriften had geopend, in het bijzonder aangaande de Messias en wat Hem moest overkomen. Dat kon hun daartoe aanleiding gegeven hebben. Voeg daarbij de wonderlijke uitwerking die dit op hun hart had gehad.

Daarom wilden ze Hem nog enige tijd bij zich houden, omdat ze hoopten dat Hij Zich nog nader zou openbaren, of dat ze Hem nog wat beter konden leren kennen.

Hierbij kwam het verstandige onderwijs en die aangename stichting die zij in Zijn gezelschap ondervonden hadden. Daardoor waren ze Hem

lief gaan krijgen, en daarvan wensten ze steeds meer te genieten. Dit onderwijs was hun nog veel te kort geweest; zij zochten om nog meer te horen.

Maar wat in het bijzonder hun liefde opwekte om Hem bij zich te houden, was dat Zijn prediking hun hart had geraakt en dat ze zo gevoelig waren getroffen, zoals ze in vers 32 zullen betuigen.

Dit overtuigde de Heere Jezus zo dat Hij hun vriendelijke verzoek inwilligde. Hij deed hun het genoegen dat Hij met hen meeding hun huis binnen om bij hen te blijven. Dat wil zeggen om nog enige tijd daar met hen te vertoeven.

In vers 30-31a lezen we vervolgens wat er gebeurde toen ze in het huis gekomen waren. Naar het uitwendige lezen we hoe Jezus Zich aan de Emmaüsgangers bekend maakte en in het volgende vers wat er innerlijk in hen gewerkt werd, waardoor ze Hem kenden.

Het eerste beschrijft Lukas aldus: ‘En het geschiedde toen Hij met hen aanzat, nam Hij het brood en zegende het, en toen Hij het gebroken had, gaf Hij het hun’. Deze woorden zijn wat

duister, als men de maaltijdgewoonten van de Hebreëen niet kent. Maar als we die weten, zijn ze duidelijk.

De volgende plechtigheden waren de Hebreëen gewoon bij een maaltijd in acht te nemen. Eerst wasten ze zich, soms de voeten, maar altijd de handen. Daarop zetten zij zich aan de maaltijd, waarop altijd, naast het andere eten, brood en zout moest staan. Dan nam de huisvader het brood. Was er een gast, waarvoor hij veel achting had, dan vroeg hij het aan hem. Was er een rabbi aanwezig, dan was het zijn werk. Waren er meer rabbijnen aanwezig, dan werd het aan de voornaamste rabbi gevraagd. Deze sneed dan op de plaats, waar het brood het best doorbakken was, een flinke snede, maar zo dat deze er niet geheel doorheen ging. Daarop legde hij het neer, bedekte het met allebei zijn uitgestrekte handen en sprak er deze zegen over uit: 'Geloofd zijt Gij, onze God! Koning der wereld, dat Gij het brood uit de aarde doet voortkomen.' Hierna brak hij het gesneden stuk, doopte het in het zout en at het terstond op. Vervolgens brak hij voor elke tafelenoot

ook een stuk van het brood en legde het voor ieder neer, opdat elk het nemen en eten zou. Deze maaltijdsplechtigheden worden ook nu nog grotendeels bij de Joden in acht genomen.

Alzo geschiedde het ook nu. Als Hij met hen aanzat, nam Hij het brood. Ongetwijfeld heeft Christus eerst Zijn handen gewassen. Misschien hebben zij ook, terwijl het eten klaargemaakt werd, Zijn voeten gewassen. De gerechten die op tafel gezet werden, worden niet genoemd. Alleen het brood. Sommige uitleggers hebben hierover aangetekend, dat bij de Hebreëen onder brood alles begrepen wordt. Hoewel dit de waarheid is, is het hier niet van belang. Ook betekent dit hier niet, zoals anderen beweren, dat hier de matigheid wordt aanbevolen. Wij zijn van mening dat het brood hier alleen maar genoemd wordt, omdat Lukas het middel wil aangeven waardoor Christus Zichzelf aan de Emmaüsgangers bekendmaakte. Dat was hier genoeg.

Dit brood nam Hij in Zijn hand. Hij gaf er ongetwijfeld ook een flinke snede in. Wij geloven

dat de Heere Jezus dit niet uit Zichzelf zal hebben gedaan, maar dat Hij dit op het vriendelijke verzoek van de huisvader zal hebben gedaan. Hij was voor hen toch een aangename gast, voor wie zij zeer veel achting hadden. Misschien dachten zij ook, dat Hij een rabbi, een leermeester in Israël was, omdat Hij hun de Schriften van Mozes en de profeten zo bekwaam geopend had. En dit was zo, Hij was de opperste Leraar.

‘En zegende het’, dat betekent, Hij legde het brood neer, bedekte het met Zijn uitgestrekte handen en sprak er een zegen over uit. In de grondtekst staat hier een woord, wat niet betekent dat Hij zei : ‘Dit is Mijn lichaam’, zoals Rooms-Katholieke schriftverklaarders dit opvatten. Zij stellen dat Christus hier weer het Avondmaal zou uitgedeeld hebben, maar dan onder de gedaante van brood alleen. Maar dat is niet zo, want Christus had betuigd, dat Hij hier niet meer met de Zijnen het Avondmaal zou houden (Luk. 22:16-18). Het Avondmaal onder de gedaante van alleen brood is meer dan duizend jaar later pas bedacht. Christus handelt hier zoals de gewoonte was onder de

Hebreeën in die tijd. Het betekent dat Hij er een zegen over uitsprak. Wij zeggen niet dat de Heere Jezus hier de gebruikelijke formulering van de Joden heeft gebruikt. Hij kan hier heel goed een ander gebed met bijzondere nadruk en buitengewone kracht hebben uitgesproken. ‘En als Hij het gebroken had.’ Ongetwijfeld zal de Heere Jezus het eerste stuk voor Zichzelf afgebroken, in het zout gedoopt en terstond opgegeten hebben. Daarna heeft Hij voor iedere tafelgenoot een stuk van dat brood afgebroken. ‘Gaf Hij het hun’, dat is Hij legde het voor de anderen neer, opdat ieder het zou nemen en eten.

Dit was het uiterlijke middel, waaronder en waardoor Jezus aan de Emmaüsgangers bekend werd. Volgens sommigen herkenden zij Hem aan het eenvoudige breken van het brood. Anderen denken aan de opslag van Zijn ogen tijdens de zegening. Weer anderen aan de bijzondere bewoordingen die Hij bij de zegening gebruikt heeft. Nog weer anderen vatten het zo op, dat zij aan het zegenen konden

horen, dat Hij meer was dan een gewone man. Bij het breken zagen en dachten ze: dit lijkt op het breken zoals Jezus deed. Het is net alsof het onze Jezus is. Zou dat Jezus Zelf niet zijn? Dit laatste is het meest waarschijnlijk.

Maar dit uitwendige alleen zou niet genoeg geweest zijn. Daarom kwam er nog bij: 'En hun ogen werden geopend en zij kenden Hem.' Deze manier van spreken vinden we ook in Genesis 3:7. Dat de ogen geopend werden, kan op twee manieren worden opgevat. De eerste is: als de ogen van een blinde geopend worden, dan kan hij zien. De tweede is dat iemand het vermogen gegeven wordt om een zaak op de juiste wijze te zien en daaruit iets te leren kennen wat hem tevoren onbekend was. In deze laatste betekenis moeten wij het hier opvatten, want 'hun ogen werden geopend en zij kenden Hem'. Zij zagen nu met zekerheid dat het Jezus Zelf was. Zie daar het eerste deel van mijn preek.

2.

De drie merkwaardige gevolgen die in onze tekst vermeld worden, lezen we in de verzen 31b-35.

Het eerste gevolg was ‘En Hij kwam weg uit hun gezicht’, zodat zij Hem Die ze zojuist gevonden en herkend hadden, weer moesten missen. Nog voor ze konden herstellen dat ze Hem eerst niet herkend hadden, kwam Hij weg uit hun gezicht.

De Lutheranen verklaren dit gewoonlijk zo, dat Zijn lichaam onzichtbaar werd en concluderen daaruit dat een lichaam ergens onzichtbaar tegenwoordig kan zijn. Als er in de tekst gestaan had: ‘Hij bleef daar met Zijn lichaam zonder dat zij Hem zagen’, dan zou hun uitleg waar kunnen zijn. Maar er staat letterlijk: ‘Hij werd onzienlijk van hen’, wat betekent ‘Hij kwam weg uit hun gezicht’, door zeer haastig vandaar weg te gaan.

Het tweede gevolg was: ‘En zij zeiden tot elkaar: Was ons hart niet brandende in ons toen Hij tot ons sprak op de weg en toen Hij

ons de Schriften opende?’ Zodra Jezus weg was, werden de tongen van Kleopas en zijn reisgenoot losgemaakt. ‘En zij zeiden tot elkaar’. Hier moeten wij allereerst letten op wat zij van zichzelf getuigen.

Zij zeggen van zichzelf: ‘Was ons hart niet brandende in ons?’ Onder hun hart verstaan we niet het vlezen hart, waarvan de geleerden zeggen dat het het eerst in de mens leeft en als laatste sterft, maar zij bedoelen daarmee hun gemoed, hun ziel met al haar bewegingen. Niet zoals het van nature is. Het hart van een mens is van nature zo hard als een steen, geheel onwetend, koud en dood. Maar zij bedoelen hun hart zoals het door genade geworden was, geestelijk levend en vol hemelse begeerten van geloof, liefde en verlangen naar Christus. Om zo’n hart bad David in Psalm 51. Maar in allen die wedergeboren zijn, brandt dit vuur niet altijd even sterk. Er zijn vele beletselen die het uitdoven, zodat het geen uitwerking meer heeft. Uitwendige zorgen verhinderen zeer vaak de werkzaamheden van het hart. Inwendige strijd en aanvechtingen doven ook niet zelden de

innerlijke genegenheden. Het uitstellen van de belofte doet de gelovige ook dikwijls twifelen of daarvan wel ooit iets in vervulling zal gaan. Vleselijke gedachten verduisteren ook op een bijzondere manier de ogen van het verstand, zodat men de zaken niet juist kan inzien of begrijpen. Maar als deze wolken verdreven zijn, dan schijnt de zon des te heerlijker en haar genadestralen verwarmen dan de zielen des te meer. Dit hadden de Emmaüsgangers ondervonden en daarom zeggen ze tot elkaar: ‘Was ons hart niet brandende in ons?’ Zoals vuur het gloeiende ijzer door en door verhit, zo had Christus, hoewel toen nog onbekend en, naar zij meenden, ook afwezig, hun harten al geheel ingenomen. Zijn Woord en Zijn Geest hadden krachtige en vurige bewegingen van het geloof naar en tot Zijn Persoon veroorzaakt. Hun hart was werkzaam geworden ten opzichte van de Heere Jezus. Hun genegenheden tot Hem waren weer opgewekt. En de beloften die God in het Woord had gedaan, konden ze weer aannemen.

Ze hadden geestelijk licht gekregen en bemerkten dat ze het werk der verlossing nu geheel anders dan voorheen zagen. Nu pas begrepen ze dit op de juiste wijze. Hun geloof lag nu niet langer bedolven onder de as van onwetendheid. Ze waren er nu ten volle van overtuigd, dat Christus de ware Messias was. Als gevolg daarvan ontbrandde in hun hart een vlam van vreugde. Zo droevig als ze voorheen waren over het gemis van Christus, zo verblijd waren ze nu. Ze begrepen, dat Hij weer leefde. Daaruit ontbrandde in hun hart een geweldige vlam van liefde en genegenheid tot Christus. Welk een verlangen en welk een begeerte was er in hen om Hem te zien. Evenals David in Psalm 42 bezweken ook zij bijna van verlangen naar Hem, totdat hun ogen geopend werden en zij Hem zagen. Maar zoals een bliksem die haastig komt en spoedig verdwijnt, zo was Christus hun nauwelijks in het oog of Hij onttrok Zich weer uit hun gezicht. Dit opdat zij zich op Zijn lichamelijke aanwezigheid niet blind zouden staren, maar om op Hem zouden zien met het oog van het geloof.

Maar wanneer was dit zo voor hen veranderd? Dit geven ze te kennen met deze woorden: ‘als Hij tot ons sprak op de weg’. Zo krachtig en doordringend, willen zij zeggen, waren Zijn woorden, dat wij ze onderweg door voelden dringen in ons hart. En ‘als Hij ons de Schriften opende’, dat wil zeggen, dat Hij ons als een ervaren Schriftgeleerde de verborgenheden verklaarde betreffende de Messias. Nu pas begrepen wij wat wij door de Schrift hadden moeten leren. Ook weerlegde Hij onze verkeerde begrippen die wij hadden van Zijn persoon en Zijn werk. Alles zo helder, dat wij nu een geheel ander inzicht hebben van Hem, van Zijn lijden en van Zijn opstanding. Hij beantwoordde onze tegenwerpingen ook zo onweerlegbaar, dat we overtuigd werden van de waarheid. We wisten niet één woord tegen Hem in te brengen.

Hij voegde ook bij Zijn bestraffing een heilzame balsem ter vertroosting, zodat onze verslagen harten weer verkwikt werden. Zij zeggen dit in opgetogen verwondering en kunnen het niet goed uitdrukken. Met

misnoegen zien ze op zichzelf, dat ze zo onbedachtzaam van en tot Hem gesproken hebben. Ze belijden dit openbaar en wensen nu voortaan geheel anders over Hem te spreken. Zo is toch Gods Woord als een vuur (Jer. 23:29). Daarom zegt de profeet Jeremia: ‘Het werd in mijn hart als een brandend vuur, besloten in mijn beenderen; en ik vermoede mij om te verdragen, maar kon niet’ (Jer.20:9. David zegt ook op gelijke wijze: ‘Mijn hart werd heet in mijn binnenste, een vuur ontbrandde in mijn overdenking’ (Ps. 39:4). Dezelfde kracht had het Woord later uit de mond van Petrus en van Paulus, hoeveel te meer hier uit de mond van de Heere Jezus. Hij is de opperste Wijsheid Zelf, van Wie zelfs Zijn vijanden moesten belijden: ‘Nooit heeft een mens also gesproken gelijk deze Mens’ (Joh. 7:46). Hier des te meer omdat Zijn Woord van hemels vuur vergezeld was.

Een ander gevolg van hun ontwaakte werkzaamheid is het hemelse vuur dat in hun hart was ontstoken. Lukas zegt ervan: ‘En

zij, opstaande terzelfder ure, keerden weer naar Jeruzalem en vonden de elven samen vergaderd en die met hen waren'. Deze discipelen, die voornemens waren geweest, om binnen Emmaüs te overnachten, veranderen van inzicht. Ze keerden terug naar Jeruzalem, de stad vanwaar zij zo-even gekomen waren. Dat deden ze terzelfder ure, dat is direct nadat Jezus hen verlaten had. Het was reeds laat op de dag, en nu nóg meer bij de avond, dan toen zij dit aan de Heere Jezus gezegd hadden. Jeruzalem was tweeënehalf uur van Emmaüs verwijderd en ze hadden weinig tijd gehad om uit te rusten van hun reis. Ze hadden hun medereiziger afgeraden om verder te gaan, wegens de naderende nacht, om in geen moeilijkheden te komen. Maar de nieuwe vlam, die de Heere in hun hart had aangeblazen, gaf hun geen rust. Deze drong en dreef hun zozeer, dat zij niet dachten aan hun maaltijd, ook niet aan de weg, of aan hun inspanning of aan de komende nacht of aan alles wat hun zou kunnen ontmoeten. Ze verlaten Emmaüs en keren terug naar Jeruzalem.

‘En vonden de elfen samen vergaderd, en die met hen waren’. De elfen, noemt Lukas hier het gezelschap van de apostelen., omdat Judas hen verlaten had. Daarvoor werden ze de twaalven genoemd. Ze worden hier de elfen genoemd, ondanks dat ze hier nu niet allemaal aanwezig waren, omdat Thomas, volgens het Evangelie van Johannes, afwezig was. Dezen waren hier samen vergaderd, zoals ook de anderen van Jezus’ vrienden en vriendinnen. Zij zaten met gesloten deuren uit vrees voor de Joden en probeerden elkaar naar ieders vermogen te onderwijzen en te troosten. Toen zij binnenkwamen, openden de Emmaüsgangers hun mond om de goede tijding, waarvan ze vol waren, te laten horen. Maar geheel tegen hun verwachting in, waren de anderen hen voor. Lukas getuigt van hen: ‘Welke zeiden: De HEERE is waarlijk opgestaan en is van Simon gezien.’ Er zijn wel uitleggers, die beweren dat deze woorden door de Emmaüsgangers werden gezegd, en dat Simon Petrus één van de Emmaüsgangers was. Maar dit strijdt met de

grondtekst. De elven en die met hen waren, zeiden: De HEERE is waarlijk opgestaan. Waarlijk betekent wezenlijk. Wezenlijk is het tegenovergestelde van het schijnt zo, en is iets, dat daarom werkelijk zo is. Het is alsof zij zeggen: Dat de HEERE is opgestaan, steunt nu niet meer op onzekere veronderstellingen of op een enkel getuigenis van Maria Magdalena, maar is ontwifelbaar en echt.

‘En is van Simon gezien.’ Simon wordt elders ook wel Petrus of Cefas genoemd. Als de vrouwen het hadden gezegd, zou men hun bewering voor ijdel geklap kunnen houden. Maar nu zegt Petrus dit, een groot apostel. Ook hij verzekert de Heere Jezus met eigen ogen gezien te hebben. Daarom kunnen ze niet twifelen: het is werkelijk zo.

Maar het schijnt vreemd hoe de elven en die met hen waren de Emmaüsgangers konden verzekeren van Jezus’ opstanding, terwijl Markus ons bericht dat ze ook deze twee zelfs niet geloofden (Mark. 16:13) die hen verklaarden, wat ze gezien en gehoord hadden. Ja, ze geloofden korte tijd daarna zelfs hun

eigen ogen niet, toen Christus in het midden van hen verscheen, zoals hier in Luk. 24:41 beschreven wordt. Maar hier moet men erop letten, dat er meer van die voorbeelden zijn, dat er iets van allen gezegd wordt, wat slechts één alleen of enkelen gedaan hebben, wat blijkt als men Mattheüs 26:8 vergelijkt met Johannes 12:4. Hoewel sommigen van de apostelen en van degenen die met hen waren, sneller en eerder geloofd hebben, zo wordt het in beide gevallen van hen allen in het algemeen gezegd. Ook wat betreft dat wat in vers 41 wordt geschreven, namelijk dat ze nog niet geloofden, dan moet men dat niet van Zijn opstanding verstaan, maar van deze huidige verschijning. Ze geloofden toen wel dat Christus was opgestaan, maar ze twijfelden of Hij het wel Zelf was Die zij daar nu met hun ogen aanschouwden. Verscheidenen uit deze vergadering geloofden wel de opstanding van Jezus en zeiden toch dit. Kleopas nu en zijn metgezel verklaarden zich bereid om in reactie op deze blijde tijding aan dit heilig gezelschap mee te delen

wat hun overkomen was: ‘En zij vertelden hetgeen op de weg geschied was, en hoe Hij hun bekend was geworden in het breken des broods.’ Zij beschuldigden zichzelf van domheid en onverstandigheid, dat zij Hem niet eerder herkend hadden uit wat Hij tot hen gesproken had. Zij vertelden dat. Dit woord ‘vertellen’ duidt op nadruk en betekent eigenlijk iets ordelijk verhalen en verklaren. Deze manier van spreken, komen we ook tegen in Handelingen 15: ‘En heel de menigte zweeg stil en ze hoorden Barnabas en Paulus verhalen, wat grote tekenen en wonderen God door hen onder de heidenen gedaan had.’ En in Handelingen 21: Paulus verhaalde hun van stuk tot stuk wat God onder de heidenen door zijn dienst gedaan had. Dit woord ‘verhalen’ wordt gebruikt omtrent heilige zaken, ofwel om die zaken te verklaren, welke tot de dienst van God behoorden. Door Christus wordt dit woord gebruikt in Johannes 1: ‘Die ons de Vader verklaard heeft’. Zoals dan de Emmaüsgangers Christus de profetische Godsspraken hadden horen spreken en uitleggen, zo hebben ze

die weer doorgegeven aan de elven en aan hen die bij hen waren, zonder verandering of aanvulling.

Uit deze nu behandelde geschiedenis zien we weer een overtuigend bewijs voor de waarheid van de opstanding van de grote Zaligmaker. Twee ongelovige discipelen zijn daarvan getuigen. Zij hoorden Hem eerst over de noodzakelijkheid van Zijn lijden en Zijn daaropvolgende heerlijkheid zeer overtuigend uit Zijn eigen mond spreken, door bewijzen daarvan uit Mozes en de profeten vermeld.

Daardoor kenden ze Hem toen hun ogen geopend werden. Ze hoorden dit ook getuigen door de elven en die met hen waren, die dit geloofden door wat Petrus zei, die Hem gezien had. Na onze tekst zien we de Heere Jezus staan in het midden van deze vergadering.

Bij elkaar getuigenissen, die werkelijk onweerlegbaar zijn.

Het was trouwens ook in het Oude Testament voorzegd, dat de Messias Zich zo naar de Zijnen zou gedragen zoals Hij Zich hier naar de Emmaüsgangers gedragen heeft. Hij zal Zijn

schapen opzoeken en ze redden. We lezen dit niet alleen in Ezechiël 34:11-12 en 16, maar ook heel duidelijk in Zacharia 13:7. Als gevolg hiervan blijkt ook hieruit met zekerheid, dat deze Jezus van Nazareth de waarachtige en beloofde Messias is.

Toepassing

Zie daar, mijn vrienden, hoe de Emmaüsgangers zich gedroegen, wat hun overkwam en hoe ze in hun hart gesteld waren. Laten wij ieder onszelf nu eens onderzoeken, of wij ook al ware leerlingen van Christus zijn. Zoals het met de Emmaüsgangers in deze tekst gesteld was, zo moet het ook met ons gesteld zijn. Daarom vraag ik ieder van u in het bijzonder: Zoekt u wel met ernst en aanhoudend, om Jezus bij u te hebben en te houden? Maakt u daar echt werk van? Houdt u wel sterk aan? Zo deden hier de Emmaüsgangers.

Zijn uw ogen ook al eens geopend, zodat u Jezus al enigszins hebt leren kennen? Hebt u ooit enig gezicht op Hem gekregen? Heeft

Hij Zichzelf ooit aan u geopenbaard? Dit ondervonden hier immers de Emmaüsgangers. Is uw hart ook al eens brandende in u geworden als Hij tot u sprak? Dit wordt bij een oprechte gelovige in verschillende mate gevonden. Namelijk dan, wanneer hij ondervindt dat zijn hart met Jezus werkzaam is. Als zijn genegenheid naar Hem uitgaat. Als hij de beloften van God in het Woord aanneemt. Als hij licht krijgt om het werk der verlossing op de juiste wijze in te zien. Als hij zich bewust wordt van zijn aandeel aan Jezus. Als hij zich daarover verheugt en verblijd wordt. Als hij een brandende vlam van liefde en genegenheid tot Christus in zijn hart heeft en gevoelt. In welke mate kent u dit nu voor uzelf? Kent u het voor uzelf wel in zijn meest eenvoudige vorm?

Helaas, hoe weinigen zijn er die hiervan enige kennis hebben. Want vele mensen doen helemaal geen moeite om Christus bij zich te hebben en te houden. Velen zien dan ook geen heerlijkheid in Hem en laten Hem daarom maar gaan. Velen zijn ook kil en koud zonder enige

warme genegenheid voor Hem.

Anderen, in wie nog iets van geloof schijnt te zijn, gedragen zich echter maar lauw. Zij zeggen wel dat ze Jezus moeten hebben, maar ze nemen het niet ter harte. Ze blijven lui en traag. Het lust hun niet om er enige moeite voor te doen.

In velen is een brandend vuur, maar van eigenwaan, vooroordeel en misverstand. O, mensen met wie het zo gesteld is, weet dit: Indien u zo blijft, dan zal Jezus u voorbij gaan en u Zijn gunst weigeren. U zult Hem hierna wel zoeken, maar niet vinden. U verwaarloost zo uw waarachtige geluk en uw eeuwige zaligheid. Mocht u toch nog eens wijs worden en dit ter harte nemen, daar Jezus u nog nodigt en aan de deur van uw hart klopt. De HEERE moge dit met kracht op uw hart drukken. Maar misschien zal er onder de ware gelovigen iemand zijn, die mij zou willen toeroepen: Ik heb voor mijzelf wel enige kennis aan de zo-even voorgestelde zaken, dat kan ik niet ontkennen. Maar als ik de Heere Jezus eens in het oog krijg, als ik Hem vind, of als Hij

Zichzelf eens aan mij bekend maakt, dan raakt Hij zo spoedig weer uit mijn gezicht. Ik ben Hem zo spoedig weer kwijt. Dat maakt mij wantrouwend en doet mij vrezen of het wel goed met mij is. Luister, oprechten! Raakten de Emmaüsgangers Hem ook niet terstond weer kwijt, uit hun gezicht? Maar was het niet goed met hen? Immers ja! Waarom zou het dan met u ook niet goed zijn? Men geniet en gevoelt hier niet altijd Zijn tegenwoordigheid, maar moet hier leren leven door het geloof.

Gelovigen, laat ik tot onderwijs uit deze stof u nog onder ogen brengen, dat Christus nog dikwijls met de Zijnen zo handelt, zoals Hij hier met de Emmaüsgangers deed. Hij houdt Zich, alsof Hij van hen wil weggaan. Soms uitwendig wanneer Hij hen in grote moeilijkheden doet komen en Zich voor hen verborgen houdt, zoals het Job verging (Job 1-3). Soms inwendig, wanneer Hij hen in zware aanvechtingen doet komen, en Zich dan schuil houdt, zoals het de Kerk verging in Jesaja 49:14. In het bijzonder handelt Jezus nu nog zo met de Zijnen, als zij traag worden in het gebruik van de middelen,

in het horen, lezen en bidden. Of als zij aan de zonde toegeven.

De grote Heere Jezus handelt zo met de Zijnen om hen te beproeven, zoals bleek bij Abraham en Hizkia. Om hen te verootmoedigen, om hen meer ijverig te maken in het goede en daarna des te troostrijker aan hen te verschijnen. In zo'n toestand moet een gelovige veel werk maken van bidden en smeken. Hij moet daarin aanhouden en er niet mee ophouden, zie maar naar Jakob in Genesis 32. Hij moet Hem als met een heilige drang zoeken te dwingen, door Hem moeilijk te vallen zoals de vrouw uit Mattheüs 15:25.

Weet tot uw troost, gelovigen, voor een kleine tijd moge Hij u verlaten, maar met eeuwige goedertierenheid zal Hij Zich over u ontfermen. Zijn medelijden is met de zwakken, die zal Hij niet verbreken. En ten laatste, en daarmee sluit ik af, zal Hij u eens volkomen verschijnen en u dan tot Zich nemen, opdat u eeuwig zult mogen zijn waar Hij is.

AMEN

Ja, ik wens abonnee te worden op de Reveil-serie.

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode:

.....

Plaats:

.....

Zend ook een proefnummer aan:

Naam:

.....

Adres:

.....

Postcode

.....

Plaats:

.....

.....
(Handtekening)

Deze antwoordkaart in envelop zenden naar: (voldoende frankeren)

Pieters Media bv
Voorstraat 5
4503 BH GROEDE

Uitgave
STICHTING "SMYTEGELT-FONDS"

Voorzitter
Ds. J.A. Kloosterman, Lunteren

Secretariaat
Heereweg 7, 2161 AB Lisse.

Vrije giften en abonnementsgeld
storten op IBAN: NL94 INGB 0000 5814 92
t.n.v. Penningmeester
"Smytegeltfonds", Putten

Abonnement: € 14,- per jaar (10 ex.)

Opgave nieuwe abonnees en
adreswijzigingen aan:

Pieters Media bv,
Voorstraat 5,
4503 BH GROEDE

of per e-mail: reveil@pietersgroede.nl

www.reveilserie.nl

